

ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΣ

‘Υπό τοῦ κ. Μ. MANTA

Τὰ προβλήματα τῆς συγχρόνου διαφημίσεως, ὁ ωρίος της εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς οἰκονομίας, ἡ ἔξελιξις της ἀπὸ πλευρᾶς κοινωνικοῦ φαινομένου καὶ ἡ ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῆς διαφημίσεως, ὡς καὶ τοῦ διαφημιστικοῦ κόστους, ἐθίγησαν κατὰ τὸ Α' Συνέδριον τῆς Διαφημίσεως, τὸ δόποιον ὀργάνωσεν ἐπιτυχῶς ἡ Πανελλήνιος “Ενώσις Διαφημιστῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἑπιμελητηρίου” Ἀθηνῶν. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου διήρκεσαν ἐπὶ τριήμερον, μεταξὺ 19ης — 21ης Ιανουαρίου 1966 καὶ ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὴν αἰθουσαν τελετῶν τοῦ Ε.Β.Ε.Α.

Τὸ Συνέδριον, τοῦ δόποιον τὴν ἔναρξιν ἐκήρυξεν ὁ “Υπουργὸς Ἐμπορίου κ. Κοθρῆς, παρηκολούμένης σημαντικὸς ἀριθμὸς διαφημιστῶν καὶ διαφημιζομένων, οἵ δόποιοι εἰχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκούσουν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν θεμάτων ἀπὸ διακεριμένους διμιλητάς, μεταξὺ τῶν δόποιων καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Α.Β.Σ. καὶ τέως ὑφυπουργὸς Συντονισμοῦ κ. Ἀθ. Κανελλόπουλος.

Εἰς τὴν ἔναρξή της εἰσήγησίν του, ὁ πρόεδρος τῆς “Ενώσεως Διαφημιστῶν κ. Φ. Δημητρίου, ἀφοῦ προέβη εἰς σύντομον ἀναδρομὴν τῆς ἔξελιξεως τῆς διαφημίσεως, ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ σύγχρονος διαφήμισις, διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ παραγωγικὸν ἔργον της, πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς θεμέλια ἐπιστημονικά, ἀπαιτεῖ δὲ μακράν προεργασίαν καὶ ἐπιπόνους προσπαθείας. Ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον παράγοντα, συνεργαζόμενον μὲ τὴν παραγωγὴν εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἀγορᾶς καὶ τὸν σχεδιασμὸν τοῦ προϊόντος, βάσει τῶν διαγραφομένων ἀπαιτήσεων τοῦ κοινοῦ, ἐνῶ συνιθάλλει ἐπίσης εἰς τὴν ὀρθὴν διανομὴν τοῦ προϊόντος. Οἱ “Ελληνες διαφημισταὶ” ἔχουν δημιουργήσει, μὲ ὧδισμένα καὶ ὑπεύθυνα γραφεῖα, τὰς βάσεις τοῦ συγχρονισμοῦ πρὸς τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ κ. Δημητρίου, ἀφοῦ ηὑχαρίστησε τὸν πρόεδρον τοῦ Ε.Β.Ε.Α. κ. Χρ. Πανάγον, ὡς καὶ τὰ μέλη τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν θέρμην, μὲ τὴν δόπιαν συνέδραμον τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Π.Ε.Δ., ἀνήγγειλε τὸν δεύτερον κύκλον συνεδριάσεων, διὰ τὸ δεύτερον δεκαπενθήμερον τοῦ Μαρτίου, μὲ ἔξετασιν τῶν προβλημάτων τῶν διαφημιστικῶν μέσων (Τύπου, Ραδιοφώνου, Κινηματογράφου κ.λ.π.). Τὰ προβλήματα ἐσωτερικῆς ὀργανώσεως τῶν διαφημιστικῶν γραφείων, προγραμματισμοῦ καὶ διαρροής, θὰ συζητηθοῦν εἰς τὸν τρίτον κύκλον συζητήσεων περὶ τὰ τέλη Μαΐου. Παραλλήλως, ὡς ἀνεκούνωσεν ὁ κ. Δημητρίου, ἡ Π.Ε.Δ. μελετᾷ τὴν ὀργάνωσιν αὐτοτελῶν “Ενώσεων, ἐντὸς τῶν κύκλων της, α) τῶν ὑπαλ-

λήλων διαφημιστικῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ τὴν ἔξειδίκευσιν τῶν στελεχῶν καὶ β) τῶν καλλιτεχνῶν τῆς διαφημίσεως, διὰ τὴν προάσπισιν τῶν συμφερόντων τῆς καλλιτεχνικῆς δημιουργίας καὶ τὴν ἔξυψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τῆς καλλιτεχνικῆς ἔργασίας εἰς τὸν διαφημιστικὸν τομέα.

Περαιτέρω, ὁ κ. Δημητρίου ἐδήλωσεν ὅτι, αἱ δύο αὐταὶ ἐνέργειαι θεοροῦνται ἀπαραίτητοι, τόσον ἀπὸ πλευρᾶς κοινωνικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόφεως διαφημιστικῆς δεοντολογίας.

Ἡ συμπαράστασις τοῦ E.B.E.A.

Ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, δι πρόεδρός του κ. Χρ. Πανάγος, εἰς μίαν σύντομον, ἀλλ’ εὕστοχον εἰσίγησιν, ἔχαιρετισε μὲν ἰδιαιτέρων ἵκανοποίησιν τοὺς δραγανωτὰς τοῦ Α' Συνεδρίου Διαφημίσεως, ὡς καὶ τοὺς παρακολουθοῦντας τὰς συνεδριάσεις καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ E.B.E.A. εἶναι πρόδυμον νὰ ἐνισχύσῃ οἰανδήποτε προσπάθειαν, ἀρκεῖ νὰ τείνῃ εἰς τὴν ἔξυπηρέτησιν ἀπὸ ὑψηλῆς σκοπιᾶς τῶν συμφερόντων διαφημιστῶν καὶ διαφημιζομένων, μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς Χώρας.

Εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὁμιλίας του, ὁ κ. Πανάγος ἐδήλωσεν, ὅτι θεωρεῖ πωταρχικῆς σημασίας θέμα, τὸ δραγανωτικὸν πρόβλημα τῆς Ἐνώσεως Διαφημιστῶν. Εἰς μίαν ἐποχὴν συγχωνεύσεως, συνέχισε, τῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν καλυτέρων ἀπόδοσιν, ἐνώσεως οἰκονομικῶν χώρων καὶ χωρῶν διὰ τὴν αὔξησιν τῆς δυνάμεως καὶ παραγωγικότητος, εἰς μίαν ἐποχὴν προσεγγίσεως οἰκονομικῶν συστημάτων Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, εἶναι ἐπιβεβλημένον νὰ δραγανωθοῦν τὰ συμφέροντα τῆς τάξεως τῶν διαφημιστῶν δὲ ἐνδὲ συλλογικοῦ δργάνου, πανελλήνιου μορφῆς, μὲ κοινοὺς σκοποὺς καὶ προοπτικάς. Εἴμεθα πολὺ μικροί, ὡς χώρα, διὰ τὴν πολυτέλειν πολλῶν δραγανώσεων εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν κλάδον, ὅπως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν δύο Ἐπιμελητήρια, δύο Σύνδεσμοι Βιομηχάνων ἢ δύο Ἐμπορικοὶ Σύλλογοι, ἔτσι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπάρχουν καὶ περισσότερα συλλογικὰ δργανα τῶν διαφημιστῶν. Ἐπικαλούμενος ἀπόψεις ἔνων εἰδικῶν — Γάλλων μελετητῶν τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως — ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ διαφήμισις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς μέσον μειώσεως τοῦ κόστους διανομῆς τῶν προϊόντων καὶ τῶν τιμῶν πωλήσεως, ὡς καὶ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας. Ἐν τέλει, ἀφοῦ συνεχάρῃ τὰ μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Π.Ε.Δ. διὰ τὴν πρωτοβουλίαν της, ἐδήλωσεν ὅτι θεωρεῖ τὸ Συνέδριον σταθμὸν διὰ τὴν ἔξελιξιν τῶν διαφημιστικῶν προβλημάτων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ διαφήμισις εἰς τὴν οἰκονομικὴν λειτουργίαν

Πλήρης μονογραφία ἐπὶ τοῦ ρόλου καὶ τῆς σημασίας τῆς διαφημίσεως εἰς τὴν πνευματικὴν λειτουργίαν θὰ ήδυνατο νὰ καρακτηρισθῇ ἡ εἰσίγησις τοῦ καθηγητοῦ τῆς Α.Β.Σ.Π. κ. Ἀθ. Κανελλόπουλου — καταχειροκροτηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου — τόσον διὰ τὴν βαθεῖαν γνῶσην τῶν θεμάτων, ὅσον καὶ τὴν ἐμπεριστατωμένην ἀγάλμασιν τῶν ποικίλων ἀπόψεων τοῦ ζητήματος, ἀλλὰ καὶ τὴν δωρικὴν σαφήνειαν τῆς εἰσηγήσεως.

‘Ο κ. Κανελλόπουλος, ἀφοῦ ἀπέδειξε διὰ μακρῶν τὸ ἐσφαλμένον τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ διαφήμισις δημιουργεῖ ἀποκλίσεις ἀπὸ τὴν δρυθήν κατανομὴν τῶν πόρων, κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ διαφήμισις εἶναι οἰκονομικῶς ἐπιβεβλημένη — ὅχι μόνον τὰ δυτικά κράτη ἀφιερώνουν τὸ 2% τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματός των διὰ τὴν διαφήμισιν, ἀλλὰ καὶ αἱ σοσιαλιστικαὶ οἰκονομίαι προσανατολίζονται τώρα πρὸς τὴν ἀποδοχὴν τῆς διαφήμισεως μετὰ τὴν γενικωτέραν ἀναθεώρησιν τῶν ἀπόψεων των — καὶ σκόπιμος. Ἡ διαφήμισις πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς μίαν ἐπιστημονικὴν διαδικασίαν καὶ ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ εἰς μίαν ἡθικήν, ἐπαγγελματικὴν δεοντολογίαν ἀφ’ ἑτέρου.

Ἡ διαφήμισις, ἀπὸ γενικῆς σκοπιᾶς, βιηθεῖ τὴν οἰκονομικότητα καὶ τὴν παραγωγικότητα τῆς οἰκονομικῆς μονάδος, ὡς συνδετικὸς κρίκος τῶν γενικωτέρων δραστηριοτήτων τοῦ δρυθοῦ μάρκετινγκ. Διατηρεῖ τὰ ἀποθέματα εἰς τὸ ἐπιβαλλόμενον ὑψος, διὰ τῆς ρευστοποιήσεως τῶν πλεονασμάτων καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς ἀποδόσεως τοῦ κεφαλαίου. Διὰ τῆς ἐνημερώσεως ἔξασφαλίζει χαμηλὸν κόστος, ἐπιτυγχάνουσα οὕτω τὸ διττούμον τῆς ἀπασχολήσεως. Ἡ διαφήμισις, διὰ τῆς ἀποδόσεως της, ὑπερκαλύπτει τὸ διαφημιστικὸν κόστος, τὸ σπουδαιότερον δέ, συμβάλλει εἰς τὴν δημιουργίαν πληθοπαραγωγῆς εἰς μεγαλύτερα μεγέθη, διὰ τοῦ χαμηλοτέρου κόστους, διότι αὐξάνεται συνεχῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν καταναλωτῶν καὶ καθίσταται δυνατὴ ἡ τυποποίησις.

Ἡ διαφήμισις, συνέχισεν δ. κ. Κανελλόπουλος, εἶναι εὐεογετικὴ καὶ διὰ τὴν ὑπανάπτυκτον ὅσον καὶ τὴν ἀνεπτυγμένην οἰκονομίαν. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐνθαρρύνει τὴν ἀνάγκην διὰ τοῦ μιμητισμοῦ, τοῦ demonstration effect, δηλαδή, συμβάλλει εἰς τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος καὶ συνεπῶς διευκολύνει τὴν παραγωγὴν προϊόντων δεκτικῶν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ συντελεῖ εἰς τὸν προσανατολισμὸν τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς ἐκεῖνα τὰ προϊόντα, τὰ δποῖα προτιμᾶ ὁ καταναλωτής, οὐσιαστικῶς δηλαδὴ συμβάλλει εἰς τὸν προγραμματισμόν. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀνεπτυγμένης οἰκονομίας, φέρει εἰς ταχεῖαν ἐπαφὴν τὸ προϊόν μὲ τὸν καταναλωτήν, ἔξασφαλίζει τὴν πληθοπαραγωγήν, ἀμβλύνει τὰς διακυμάνσεις τῆς ζητήσεως, ὀδηγεῖ — διὰ τῆς πληροφορήσεως τῶν καταναλωτῶν — πρὸς πλήρη ἀνταγωνισμόν, πρὸς τὴν παραγωγήν, δηλαδή, ὁμοιομόρφων καὶ ὁμοιογενῶν προϊόντων, ἐνθαρρύνει τὰς καινοτομίας καὶ εἰσάγει τὰ νέα προϊόντα καὶ τὰς νέας ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ἀγοράν, ὡς καὶ τὰς ἐφαρμοσίμους οἰκονομικῶς ἐφευρέσεις.

Εἰς τὴν διεξοδικὴν ἀνάλυσιν, εἰς τὴν δποίαν προέβη δ. κ. Κανελλόπουλος, ἀνεφέρθη καὶ εἰς τὰς ἀργητικὰς θέσεις περὶ τῆς διαφημίσεως καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν καθαρῶς ἀνταγωνιστικὴν διαφήμισιν, ἡ δποία καὶ δαπανηρὰ καὶ οἰκονομικῶς ἀσκοπος εἶναι, διότι, ἀντὶ νὰ διευκολύνῃ τὸν πλήρη ἀνταγωνισμόν, δημιουργεῖ ἀτελῆ ἀνταγωνισμόν, δηλαδὴ ὀλιγοπόλιον.

Εἰς τὸ τέλος τῆς εἰσηγήσεως του, δ. κ. Κανελλόπουλος ἐδήλωσεν ὅτι μεγάλη καὶ ἡθικὴ εἶναι ἡ σημασία τῆς διαφημίσεως, προσέθεσε δὲ ὅτι καὶ τὸ Κράτος ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐντείνῃ τὴν διαφήμισιν τοῦ Τουρισμοῦ καὶ τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων τῆς Χώρας, ἰδιαιτέρως σήμερον, μετὰ τὸν θανάσιμον ἀνταγωνισμὸν μας ἐντὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Ἡ διαφήμισις ἀπὸ κοινωνιολογικῆς πλευρᾶς

Ἡ διαφήμισις συνεργάζεται καὶ πρέπει νὰ συνεργάζεται μὲ τὴν κοινωνιολογίαν, ἐδήλωσεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς εἰσηγήσεώς του ὁ κ. Μιχ. Γοῦτος, Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Κέντρου Κοινωνικῶν Ἐρευνῶν.¹ Ἡ διαφήμισις εἶναι παλαιὰ ὅσον καὶ ἡ κοινωνία. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἀποτελεῖ καινοτομίαν σήμερον εἶναι ὁ τρόπος καὶ αἱ μέθοδοι ποὺ ἐφαρμόζει ἡ διαφήμισις, ὡς καὶ ὁ ἔντονος ρυθμός, τὸν ὅποιον ἀκολουθεῖ.

Ἡ διαφήμισις ἀποτελεῖ κοινωνικὸν φαινόμενον καὶ πρέπει νὰ ἀσκεῖται βάσει ἐνὸς κώδικος ἐπαγγελματικῆς δεοντολογίας.² Ἀπὸ κοινωνιολογικῆς πλευρᾶς, ἡ διαδικασία τῆς διαφήμισεως περιλαμβάνει πρῶτον τὸν καθορισμὸν ἐνὸς σκοποῦ καὶ δεύτερον τὸν καθορισμὸν ἐνὸς βασικοῦ κινήτρου, τὸ ὅποιον θὰ ἀναγκάσῃ τὸ ἀτομον νὰ ἀκολουθήσῃ μίαν ἐπιθυμητὴν ὅδον ἐνεργείας.

‘Ο κ. Γοῦτος κατέληξεν ὅτι ἡ διαφήμισις βασίζεται, κοινωνιολογικῶς, ἐπὶ τριῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν:

— Τονίζει προϋπαρχούσας τάσεις.

— Ἐπηρεάζει τὰ ἀτομα περισσότερον ὅταν αἱ προδιαθέσεις τῶν συμπίπτουν μὲ τὰ κίνητρα ποὺ χορημοποιεῖ ἡ διαφήμισις.

— Τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον εἶναι ἡ βάσις τῆς ὑπάρχεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ σημαντικοῦ παραγόντος τῆς προδιαθέσεως.

Ἡ διαφήμισις κατὰ τὸν 20ὸν αἰῶνα

Διεθνῶς ἡ ἴστορία τῆς ἐξελίξεως τῆς διαφημίσεως εἶναι, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, ἴστορία τῆς ἐξελίξεως τῶν διαφημιστικῶν μέσων, ἀνέφερον εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς εἰσηγήσεώς του ὁ κ. Θ. Φραγκόπουλος, Διευθυντὴς Διαφημίσεων τοῦ E.O.T. Εἰς τὴν ἐξελίξιν αὐτήν, ἡ διαφήμισις παρουσιάζει μίαν ἀξιοθαύμαστην προσαρμογήν, ἡ δροία ἐκδηλώνεται εἰς τὴν γεωμετρικὴν πρόοδον τῆς αὐξήσεως τῆς διαφημίσεως.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ κ. Φραγκόπουλος πρόσβητη εἰς μίαν σύντομον περιγραφὴν τῶν διαφόρων διαφημιστικῶν μέσων (media), τῶν συγχρόνων τάσεων τῆς διαφήμισεως καὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ Τύπου—Ραδιοφόνου—Τηλεοράσεως καὶ Κινηματογράφου, ὡς πρὸς τὸ ποσοστὸν τῶν διαφημίσεων.

Ἡ ἐπιτεινομένη διαφήμισις καὶ ἡ τάσις ἀπὸ τὴν ἀνακοίνωσιν πρὸς τὴν ἐντυπωσίαν, ἐπέφεραν τὸν κορεσμὸν καὶ συνεπῶς τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ κοινοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν διαφημιστικὴν ἀποτυχίαν καὶ τὴν παραγωγὴν ἀντιθέτου ἀποτελέσματος.³ Ἡ ἀντίδρασις στὸ γεγονός αὐτὸῦ ἦταν ἡ ἀλλαγὴ μεθόδου διὰ νέας μορφᾶς καθηλώσεως τῆς προσοχῆς.⁴ Ἡ ἔμμεσος διαφήμισις ηὔξηθη. Αἱ «ἀνακοίνωσεις» διαφημιστικοῦ περιεχομένου ἐπολλαπλασάσθησαν καὶ ἐγένοντο ἀπόπειραι πρὸς δημιουργίαν ἐνὸς κλίματος φιλαληθείας, ἐπαγγελματικοῦ ἥθους καὶ συνεργασίας μὲ τὸ κοινόν.⁵ Εφημόροςθη, μὲ ἄλλους λόγους, ἡ μετάβασις ἀπὸ τὴν φορτικὴν πειθὼν εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ἐμπιστοσύνης καὶ ἐκτιμήσεως καὶ ἀνεπτύχθη ἔνα πνεῦμα εὐθύνης μὲ σύγχρονον ἐξοβελισμὸν τῆς ὑπερβολῆς.

Ἀπὸ διεθνοῦς σκοπιᾶς καὶ ἀπὸ πλευρᾶς προοπτικῶν, ἡ σύγχρονος διαφῆ-

μισις, ή ὅποια συναγωνίζεται διὰ τὴν προσοχὴν τοῦ κοινοῦ εἰς μίαν κεκορεσμένην καὶ ἀνερέθιστον πελατείαν, τείνει :

— Ἀπὸ τὴν καταναλωτικὴν διαφήμισιν, εἰς τὴν διαφήμισιν τοῦ «πρεστίς».

— Ἀπὸ τὴν ἀτλῆν ἐντυπωσίασιν, εἰς τὴν αἰσθητικὴν ἐντέλειαν.

— Ἀπὸ τὸν οἰκονομικὸν ρόλον τῆς διαφημίσεως, εἰς τὸν κοινωνικὸν ρόλον καὶ

— Ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴν σημασίαν, εἰς τὴν ἐθνικὴν σημασίαν.

Ως γενικὸν συμπέρασμα θὰ ἡτο δυνατὸν νὰ λεχθῇ ἡ τάσις τῆς κοινωνικο-πειήσεως τῆς διαφημίσεως καὶ ἡ στροφὴ ἀπὸ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἴδιωτικῶν συμφερόντων εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων κοινωνικῶν ὅμαδων.

Ως πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα, δικαιούμενος κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἰναι πρόβλημα ὠριμότητος καὶ τῶν φορέων τῆς διαφημίσεως ἀλλὰ καὶ τῶν διαφημιστικῶν μέσων. Ἡ αὐξησις δὲ τῶν ἀναγκῶν ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ πρόοδος τῶν ἐπιχειρήσεων ἀφ' ἐτέρου δικαιολογοῦν τὴν αἰσιοδοξίαν τοῦ κ. Φραγκοπούλου, κατὰ τὴν δύσιαν ἡ χρονικὴ δοκιμασία θὰ συμπέσῃ μὲ τὴν ὠριμότητα μέσων καὶ φορέων τῆς διαφημίσεως.

Τὸ ποιὸν τῆς διαφημίσεως

Εἰς τὸ ἔρωτημα τοῦ τί εἰναι ἡ διαφήμισις—Ἐπιστήμη, Τέχνη ἢ Τεχνική;—προσεπάθησε νὰ δώσῃ ἀπάντησιν διαφημιστὴς κ. N. Δήμου. Ἀφοῦ ἀνέλυσε τὰ στάδια τῆς τεχνικῆς διαδικασίας τῆς διαφημίσεως, τὴν δύσιαν ἐπαραλλήλισε πρὸς ἴατρικὴν διάγνωσιν—ἀσθένειαν καὶ μέσα θεραπείας—κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διαφημιστὴς δὲν εἰναι διευθυντὴς ἢ ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ διαφημιστικοῦ γραφείου, δικαιούμενος, ἀλλὰ δῆλοι μαζὶ σὰν ὅμαδα συνεργασίας, διότι, ὡς εἶπεν, ἡ διαφήμισις εἰναι ἔνας σύνθετος τρόπος ἐπικοινωνίας, ἔνα συλλογικὸν δημιούργημα, τὸ δύοιον χρησιμοποιεῖ μέσα τεχνικά, ἐπιστημονικά καὶ καλλιτεχνικά, χωρὶς ὅμως νὰ εἰναι αὐτοτελῆς ἐν ἀπὸ τὰ τρία. Ὁ διαφημιστὴς (καὶ ὑπὸ αὐτὴν τὴν ἀποψιν γίνεται διαφημιστής, διαφημιστής—ποὺ δὲν εἰναι ἀπαραιτήτως διευθυντὴς τοῦ γραφείου), πρέπει νὰ διαθέτῃ γενικὴν μόρφωσιν, συγκρότησιν, ἥθος, φωνασίαν καὶ ἐνθουσιασμόν.

Ἡ σύγχρονος διαφήμισις ἔχει ἀπαιτήσεις καὶ δὲν εἰναι ἀπλῆ ὑπόθεσις ὑπενοικιάσεως χώρου καὶ χρόνου, ἀλλὰ σύνθετος καὶ ὑπεύθυνος λειτουργία.

Τὸ διαφημιστικὸν κόστος

Σαφῆ, ἀπλᾶ συμπεράσματα ἀλλὰ καὶ ἐντυπωσιακὰ νούμερα ἥσαν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς εἰσηγήσεως τοῦ προϊσταμένου Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως τῆς E.T.B.A. κ. Κονδύλη, διότιος ἀνέπτυξε τὸ θέμα τοῦ διαφημιστικοῦ κόστους. Ἡ τιμὴ πολλῶν προϊόντων θὰ ἡτο ἀσφαλῶς ἀνωτέρα, ἐάν τὸ κόστος παραγωγῆς δὲν εἴχε μειωθῆ συνεπείᾳ αὐξήσεως τῆς πωλήσεως, ἀνέφερεν δικαιούμενος κ. Κονδύλης, ἡ δύσιαν συνέπεια κατὰ ἐν σημαντικὸν μέρος τῆς διαφημίσεως, γεγονός τὸ δύοιον δικαιολογεῖ τὸ διαφημιστικὸν κόστος. Ἡ διαφήμισις—ἴδιαι τέρρως διὰ

τὰ καταναλωτικὰ ἀγαθὰ – ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν καὶ ἐνθυνοτέραν μέθοδον πρὸς ὠθήσεως τῶν πωλήσεων, ὅπως ἀπέδειξε μὲν παραδείγματα καὶ στατιστικὰ στοιχεῖα δὲ διμιλητής. Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲ ἔξηγει καὶ εἰη αὔξησην τοῦ διαφημιστικοῦ κόστους περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ ὅλα κονδύλια τοῦ «μάρκετινγκ».

Αἱ διαφημιστικαὶ δαπάναι τῶν ἀμερικανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνέρχονται εἰς τὸ 3%₀ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, τοῦ Καναδᾶ 2,5%₀, τῆς Γερμανίας 1%₀, τῆς Ἐλβετίας 2%₀, ἐνῶ διὰ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸ 1,2%₀.

Ἡ ἀναθεώρησις δρισμένων ἀρχῶν τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκονομίας καὶ δὲ προσανατολισμός τῆς πρὸς τὸν καταναλωτήν, καὶ συνεπῶς πρὸς τὸ «μάρκετινγκ», ἀποτελεῖ τὴν ἀδιαμφισβήτητον αἰτιολόγησιν τοῦ διαφημιστικοῦ κόστους.

‘Ω; πρὸς τοὺς κινδύνους τοῦ διαφημιστικοῦ κόστους, δὲ διμιλητής ὑπεστήσει ἔχει δὲ διοικητικοὺς κίνδυνους οἵσασθήποτε ἄλλης ἐπενδύσεως, η δόπια δὲν γίνεται ἐπὶ βάσεων δρυμολογικῶν καὶ μετὰ προηγουμένην ἔρευναν.

Τὸ μεγαλύτερον διαφημιστικὸν κόστος βαρύνει κατ’ ἀναλογίαν τὰ πλαστικὰ καὶ τὰ ἀπορρυπαντικά (10 · 15%₀ τῆς τιμῆς των), τὰ γυναικεῖα εἴδη (10%), τὰ εἴδη ἔφαργογῆς ἥλεκτρισμοῦ (5,5 - 9%₀) κ.ἄ.

‘Η μέτρησις τῆς ἀποδοτικότητος τῆς διαφημίσεως

Μὲ τὸ κατ’ ἔξοχὴν ρευστὸν θέμα τῆς μετρήσεως τῆς ἀποδοτικότητος διαφημίσεως ὥστολήθη εἰς τὴν εἰσηγητικήν τον ἔκθεσιν δὲ κ. Σπ. Ζευγαρίδης, σύμβουλος δργανώσεως τῆς «ION A.E.». Ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα, δὲ κ. Ζευγαρίδης ἐδήλωσεν δὲ οἱ διαφημισταὶ δὲν πιστεύουν εἰς τὸ «μάρκετινγκ», διὰ τὸ δόποιν ἄλλωστε διαθέτουν ἐλάχιστα κονδύλια.

Βεβαίως, διὰ τὴν μέτρησιν τῆς ἀποδοτικότητος τῆς διαφημίσεως δὲν ὑπάρχουν κανόνες, αἱ παλαιαὶ δὲ μέθοδοι ἀπέτυχαν, διότι δὲν ἐλάμβαναν ὅπερ δύψιν τὰ ἐσωτερικὰ στοιχεῖα. ‘Ἀλλωστε, σύμερον δὲν ἰσχύει πλέον τὸ παλαιὸν ἀξιώμα: ἐπιτυχῆς διαφήμισις = αὔξησις τῶν πωλήσεων. Διότι η διαφήμισις εἶναι πλέον ἀποδιτήτος πολυτέλεια. Ἀκόμη καὶ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς κρίσεως εἰς μίαν ἐπιχείρησιν, δὲν ἀπὸ τὰ καταλληλότερα μέσα εἶναι η διαφήμισις.

‘Η ἔρευνα τῆς ἀποδοτικότητος εἶναι ἔνα σύμπλεγμα ἐπιδράσεων, σταθμητῶν καὶ ἀσταθμήτων, καὶ δὲν ὑπάρχει «τέστ», τὸ δόποιν νὰ δίδῃ συγκεκριμένον ἀποτέλεσμα.

‘Ανεξαρτήτως, πάντως, τῆς ἐλλείψεως ἀποτελεσμάτων μεθόδων μετρήσεως τῆς διαφημιστικῆς ἀποδόσεως, ὡς γενικὸν συμπέρασμα τοῦ Α’ Συνεδρίου Διαφημίσεως θὰ μποροῦσε νὰ λεχθῇ δὲ η διαφήμισις, οἰκονομικῶς ἐπιβεβλημένη, παίζει ἀξιόλογον φόλον εἰς τὴν οἰκονομικὴν διαδικασίαν, εἰδικῶς δὲ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα η πληρότης τῶν Ἑλληνικῶν διαφημιστικῶν γραφείων καὶ η συνεχὴς βελτίωσις καὶ η ἀποδοχὴ συγχρόνων μεθόδων, συμβάλλει εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου.